

Discussie-memo Exotenbeleid Drenthe

Deze notitie is bedoeld ter voeding van een interne discussie, wat wil de provincie Drenthe met het exotenbeleid, het stellen van prioriteiten, en het bieden van een eerste kader voor het uitzetten van een externe opdracht(en). Wat mij betreft open discussie: we doen al genoeg, we moeten iets bijschakelen, nee, we moeten echt veel meer doen.

1 Aanleiding

In het coalitieakkoord van de provincie Drenthe is aangegeven meer aan exotenbeleid te gaan doen. In voorgaande jaren is op dit punt weinig tot niets gedaan. In het coalitieakkoord alsmede in het overige beleid van de Provincie Drenthe wordt verder niet gespecificeerd wat de provincie precies wil doen en welke onderwerpen van het exotenbeleid het meest belangrijk zijn. Het is een omvangrijk dossier met uiteenlopende aspecten. Er is inmiddels ook een Europese verordening waarin concreet wordt aangegeven welke soorten bestreden dan wel beheerd dienen te worden.

2 Relevante constatering

De meeste provincies hebben reeds een vrij omvangrijk beleidsdocument: Exotenbeleid en -beheer. Veelal wordt vrij gedetailleerd beschreven wat en hoe provincies aan exotenbestrijding doen. Daarnaast hebben sommige provincies nauwkeuring geïnventariseerd welke exoten in de Natura 2000-gebieden voorkomen, in hoeverre ze daar een bedreiging zijn, en hoe ze daar bestreden kunnen worden, compleet met een prioritering en onderbouwing daaronder. Zo heeft de provincie Fryslan de Stichting Bargerveen hiertoe een opdracht verstrekt. De Provincie Drenthe doet relatief weinig exotenbestrijding. We hebben hiervoor ook weinig fte beschikbaar: Ongeveer 4 uur in de week versus 1 tot 2 volledige fte's bij andere provincies.

3 Wat is tot dusver wel gebeurd

Het (deels) verwijderen van waterexoten in onze eigen kanalen en vaarten. Er is tevens overleg gevoerd over het bestrijden van waterexoten met waterschappen en gemeenten met als doel hierin tot een gezamenlijke aanpak te komen. Aansluitend op het beleid van andere provincies wordt ook de bestrijding van de Aziatische hoornaar ter hand genomen: Waargenomen nesten en gevonden nesten worden verwijderd door [redacted] J. Voornoemde acties zijn in gang gezet dankzij veel inzet van [redacted] J. Tot slot is er ook overleg gevoerd met onze collega's in Fryslan en Overijssel over het al dan niet bewust laten ontsnappen van exotische herpetofauna rond Vledder. Dit heeft geleid tot een gezamenlijke handhavingsactie van de provincie Drenthe en de VVWA bij een verdacht adres in Vledder in augustus 2024).

Daarmee zijn onze acties ten aanzien van het exotenbeleid in voorgaande jaren al veel omvangrijker dan de jaren daarvoor en wordt reeds gehoor gegeven aan het coalitieakkoord om de komende jaren serieuzer werk te maken van het exotenbeleid.

Tevens kan geconstateerd worden dat waterschappen en gemeenten niet blij zijn met het beleid van de provincie Drenthe tot dusver: Hoewel waterexoten gedeeltelijk worden verwijderd uit vaarten en kanalen, geven de waterschappen en gemeenten aan dat ze veel last hebben van de verspreiding van waterexoten via de kanalen en vaarten van de provincie Drenthe. Onze afdeling geeft aan daarvoor onvoldoende financiële middelen te hebben. En ook de noodzaak om alles te bestrijden wordt niet onderkend. Doel van de provincie tot dusver is om de vaarten en kanalen bevaarbaar te houden, niet om alles te bestrijden. De wens van gemeenten en waterschappen is dan ook dat de provincie Drenthe in ieder geval het de bestrijding van waterexoten in hun eigen vaten en kanalen serieuzer ter

hand neemt en alles opruimt. Hoewel dit natuurlijk in zekere zin onze vrije beleidskeuze is, tast dit beleid tot dusver wel onze goodwill en geloofwaardigheid aan.

4 Hoe geven we ons beleid vorm

Belangrijkste vraag is dus, wat willen wij de komende jaren bereiken en kan dit worden gefinancierd en bemand. Om de discussie gemakkelijker te maken onderscheiden we een aantal ambitieniveaus.

4.0 Ambitieniveau 0

Doorgaan met het uitvoeren van het beleid tot dusver: het bestrijden van waterexoten ten einde de vragen en kanalen bevaarbaar te houden. Het bestrijden van Aziatische hoornaar daar waar mogelijk en het qua kosten beheersbaar is. Ad hoc exotenbestrijding uitvoeren indien dit urgent is, bijvoorbeeld meldingen wasbeerhonden, andere overlast gevende soorten. Hiervoor is geen substantiële uitbreiding van fte's noodzakelijk. Zoals gezegd worden we hierop mogelijk aangekeken door waterschappen, gemeenten en/of andere partijen. Het wachten is op officiële klachten van deze instanties.

4.1 Ambitieniveau 1

Regelmatig overleg blijven voeren met gemeentes en waterschappen en tenminste er zorg voor dragen dat de vaarten en kanalen van de provincie helemaal schoon zijn, dus alles bestrijden. Daarnaast ons huidige beleid continueren: Ad hoc bestrijden van Aziatische hoornaar daar waar mogelijk en het qua kosten beheersbaar is. Ad hoc exotenbestrijding uitvoeren indien dit urgent is of er klachten komen. Hiervoor is een geringe uitbreiding fte's dan wel geringe ondersteuning noodzakelijk.

4.2 Ambitieniveau 2

Conform het beleid van andere provincies een provinciaal beleidsdocument opstellen voor bestrijding van exoten. Een vervolg geven aan het in 2024 opgestelde afwegingskader soortenbeleid: Aan de hand van het landelijk ambitiedocument exoten, aangeven welke soorten voor de provincie Drenthe een reëel maatschappelijk risico vormen en hoe daarop moet worden geacteerd. Dit alles aanvullend op ambitieniveau 2. Hiervoor is een beperkte opdracht nodig voor een extern bureau (ca. 2 maand werk), dan wel tijdelijke inhuur projectleider. De uitwerking van het op te stellen provinciale beleidsdocument zal echter zeker tot aanvullende capaciteitsbehoefte /opdrachten leiden.

4.3 Ambitieniveau 3

Aanvullend op ambitieniveau 2: Naar analogie van de provincie Friesland, Stichting Bargerveen (of ander Bureau) opdracht geven voor een inventarisatie, prioritering en handelingsperspectieven voor alle Natura 2000-gebieden in Drenthe met betrekking tot exoten (zie ook onder 2). Ca 2 maanden werk ? (cumulatief ca.4 maand)

4.4 Ambitieniveau 4

Mede op basis van de Europese verordening Exoten, voor heel Drenthe inventariseren welke exoten voorkomen waar ze voorkomen en hoe ze bestreden kunnen worden. Opstellen van een afwegingskader welke exoten de grootste bedreiging vormen voor maatschappij dan wel biodiversiteit. Alsmede het in beeld brengen van welke exoten relatief gemakkelijk bestreden kunnen worden. Met andere woorden: maak voor alle soorten een kosten-batenanalyse. (ca. 1 jaar 1fte).

5 Vervolg

De discussie moet leiden tot een eerste leidraad voor ons beleid. Kunnen we al kiezen voor een bepaald ambitieniveau? Wat willen we en welke kaders geven we een extern bureau dan wel een

nieuwe projectleider mee. Het voorstel is om in een intern overleg de opdracht hiervoor nader in te kaderen.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen